

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 297/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. F. L., B., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupmi Vojenskej obvodnej prokuratúry v Bratislave, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II, Úradu justičnej a kriminálnej polície pri procedúre nezákonného odobratia daktyloskopických odtlačkov a iných identifikačných údajov o jeho osobe a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. F. L. **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2011 doručená sťažnosť Ing. F. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) nezákonnými postupmi Vojenskej obvodnej prokuratúry v Bratislave

(ďalej len „vojenská obvodná prokuratúra“), Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) a Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II, Úradu justičnej a kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“ alebo „vyšetrovateľ“) pri procedúre nezákonného odobratia daktyloskopických odtlačkov a iných identifikačných údajov o jeho osobe a vybavovaní jeho trestného oznámenia na vyšetrovateľa okresného riaditeľstva.

Z odôvodnenia sťažnosti a jej príloh vyplýva, že postupom vojenskej prokuratúry a jej uznesením sp. zn. OPn 999/10 z 22. februára 2011, ako aj uznesením vyšetrovateľa ministerstva vnútra ČVS: SKIS-449/IS-1-V-2010 z 20. decembra 2010 a predchádzajúcim postupom vyšetrovateľa v prípravnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-770/OEK-B2-2009-TM, v ktorom je sťažovateľ „*krivo obvineným*“, malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy na tom skutkovom základe, že vyšetrovateľ nariadil 25. marca 2010 výsluch svedka (jeho syna), pričom sťažovateľ ho len doprevádzal a nebol riadne predvolaný. Napriek tomu vyšetrovateľ odobral sťažovateľovi daktyloskopické odtlačky, zisťoval telesné znaky, vykonal meranie tela a vyhotovoval obrazové záznamy napriek jeho výslovnému nesúhlasu a navyše za účasti jeho syna. Vyšetrovateľ tvrdil, že tak koná so súhlasom dozorujúcej prokurátorky, čo sa však neskôr nepreukázalo. Proti nezákonnosti postupu vyšetrovateľa podal 26. marca 2010 na Okresnej prokuratúre Bratislava II (ďalej aj „okresná prokuratúra“) podanie označené ako „*Žiadosť podľa § 17, ods. 2, písm. a) zák. č. 153/2001 Z. z. o vykonanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní*“ a tvrdil, že postupom vyšetrovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 19 ods. 3 ústavy.

Okresná prokuratúra 25. októbra 2010 sťažovateľovi oznámila, že postup vyšetrovateľa bol v súlade s právnymi predpismi. Následne podal obdobnú žiadosť sťažovateľ aj na Krajskej prokuratúre v Bratislave 2. novembra 2010, ktorá mu následne oznámila, aby sa obrátil so svojou sťažnosťou na príslušné orgány Policajného zboru, pretože „... *uvedené úkony nie sú vyšetrovacími úkonmi a preto nepodliehajú výkonu dozoru prokurátora v trestnom konaní*“.

Dňa 29. novembra 2010 sťažovateľ podal na okresnom riaditeľstve podanie, v ktorom žiadal o zničenie „*neoprávnené zhromaždených, zverejňovaných a zneužívaných údajov*“ a tiež dal „*podnet na preskúmanie podozrenia na spáchanie trestných činov podľa § 375 a § 192, ods. 1, ods. 4, písm. c) zák. č. 300/2006 Z. z., Trestného zákona vyšetrovateľom...*“.

Dňa 3. januára 2011 prevzal sťažovateľ uznesenie vyšetrovateľa ministerstva vnútra, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, ktorým odmietol jeho podnet na preverenie podozrenia zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. V ňom sa vyšetrovateľ ministerstva vnútra priklonil k tvrdeniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva, že syn sťažovateľa „*v čase úkonu čakal pred kanceláriou technikov*“ a uviedol, že policajť postupoval v súlade s § 20a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o Policajnom zbore*“).

Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej „*okrem iného poprel tvrdenie, že sťažovateľov syn nebol prítomný pri popísanom úkone poukazom na okolnosť, že tento úkon sa udial vo viacerých miestnostiach a jeho syn bol pri úkonoch nielen prítomný, ale mu aj pri nich pomáhal*“.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti cituje niektoré ustanovenia Trestného poriadku, a to (§ 2 ods. 2 a § 58), ktoré boli podľa neho porušené, pretože „*Vyšetrovateľ so svedkom ani s obvineným nespísal zápisnicu o úkone trestného konania, čím porušil Trestný poriadok a neumožnil sťažovateľovi uviesť do zápisnice pravdivý opis skutočností o priebehu úkonu*“.

Sťažovateľ na základe uvedeného ústavnému súdu navrhuje, aby nálezom rozhodol, že postupom vojenskej obvodnej prokuratúry, ministerstva vnútra a okresného riaditeľstva boli porušené jeho základné práva podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 50 ods. 2 ústavy, a prikázal týmto orgánom „*aby do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia zničili všetky záznamy o identifikačných údajoch sťažovateľa, ktoré odobrali dňa 25. 3. 2010*“.

Súčasne sa domáha priznania finančného zadost'učinenie od každého porušovateľa po 10 000 € a náhrady trov konania v sume 314,18 €.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv (čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 50 ods. 2 ústavy) postupom orgánov činných v trestnom konaní (vyšetrovateľov okresného riaditeľstva a ministerstva vnútra) a vojenskej obvodnej prokuratúry na tom skutkovom základe, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva vo fáze prípravného konania mu nezákonne nariadil odobrať daktyloskopické odtlačky a iné identifikačné údaje o jeho osobe napriek tomu, že nebol predvolaný na výsluch v trestnej veci, v ktorej je „*krivo obvinený*“, a on doprevádzal na výsluch iba svojho syna, ktorý mal byť vypočutý ako svedok. Sťažovateľ

nie je spokojný s vybavením jeho podnetov a sťažností, ktorými sa domáhal prešetrenia konania vyšetrovateľa okresného riaditeľstva a vybavenia jeho oznámení na vyšetrovateľa okresného riaditeľstva „*pre podozrenia zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa*“. Sťažovateľ sa domnieva, že boli v jeho prípade porušené aj viaceré ustanovenia Trestného poriadku (§ 2 ods. 2 a § 58).

Na základe toho žiada, aby ústavný súd prikázal týmto orgánom „*aby do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia zničili všetky záznamy o identifikačných údajoch sťažovateľa, ktoré odobrali dňa 25. 3. 2010*“.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti z jej odôvodnenia a jej príloh zistil, že prokurátor vojenskej prokuratúry uznesením sp. zn. OPn 999/10 z 22. februára 2011 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa ministerstva vnútra ČVS: SKIS-449/IS-1-V-2010 z 20. decembra 2010, ktorý odmietol trestné oznámenie sťažovateľa v jeho veci ako nedôvodné (preverujúceho postup vyšetrovateľa v prípravnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-770/OEK-B2-2009-TM), v ktorom je sťažovateľ „*krivo obvineným*“ a v ktorom malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy.

Ústavný súd k tomu poznamenáva, že v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zotrváva na tom, že každý je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, IV. ÚS 126/07).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vyčerpanie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05, IV. ÚS 126/07).

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) generálny prokurátor riadi a kontroluje činnosť všetkých prokuratúr vrátane vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh vydáva služobné predpisy, príkazy a pokyny, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry a ostatných zamestnancov.

Zákon o prokuratúre v znení neskorších predpisov umožňuje (§ 31 a nasl.) domáhať sa preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu vrátane možnosti žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor.

Ústavný súd podľa svojej ustálenej judikatúry považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre za účinný prostriedok ochrany základných práv vrátane tých práv, ktoré uplatnil sťažovateľ (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05).

Zo sťažnosti však nevyplýva, že by samotný sťažovateľ podal v jeho veci podnet alebo opakovaný podnet Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Sťažovateľ svoje oprávnenia teda nevyužil, a keďže nie je v právomoci ústavného súdu nahrádzať v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy činnosť tohto orgánu, je na sťažovateľovi, aby sa ochrany svojich práv domáhal využitím oprávnení, ktoré mu v tomto smere poskytujú ustanovenia zákona o prokuratúre a zákona o Policajnom zbore.

Vynechanie podnetu a opakovaného podnetu ako prostriedkov nápravy uplatňovaných v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd preto jeho sťažnosť smerujúcu proti postupu vojenskej prokuratúry (vyšetrovateľov ministerstva vnútra a okresného riaditeľstva) odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec ústavný súd tiež uvádza, že už viackrát uviedol, že z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 3 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Absencia existencie práva na začatie trestného konania vylučuje možnosť porušenia sťažovateľom označených práv podľa čl. 19 ods. 1 až 3, ako aj čl. 50 ods. 2 ústavy. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03). Rovnako súčasťou týchto základných práv nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mal len zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal, čo sa v tomto prípade aj stalo. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99).

Sťažnosť sťažovateľa (kvalifikovane zastúpeného advokátom) navyše obsahuje nevykonateľný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pretože nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (neumožňuje identifikovať, v akom konaní každého z porušovateľov mali byť jeho základné práva porušené), a obsahuje aj požiadavku, aby ústavný súd prikázal orgánom činným v trestnom konaní *„aby do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia zničili všetky záznamy o identifikačných údajoch sťažovateľa, ktoré odobrali dňa 25. 3. 2010“*, hoci na takéto rozhodnutie ústavný súd nemá

právomoc. Ústavný súd preto mohol odmietnuť sťažnosť sťažovateľa aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2011